

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici
dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

4 Relictum collegio pro anniuersario quot annis celebrando, inter
Collegiatos praesentes diuidi nequit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

Decisionum Casuum Conscientiae.

59

DECISIO II.

Ex conf. 2. alias 16.

Testator in suo testamento statuens; ut hæres faceret illa, quæ confessarius eius ei diceret pro satisfactione obligationum, quibus tenebatur; illo mortuo ad ceterendum dictis confessarij nō tenetur, nisi quod ea, quæ per aliquas coniecturas sunt verisimilia intentioni testatoris. I. quæ hæredi. ff. de reb. dub. & ibi Bar. & Co-
var. in c. cum tibi. de testam.

DECISIO III.

Ex conf. 3. alias 3. de deposito.

Sicut testator deponens pecunias cum pacto, quod de positarius teneatur septem pro cœtum singulis annis hæreditibus suis solvere, usurarias est; ita etiam, & deponens pecunias cum pacto nihil soluendi depositario, iniuste facit, & usuram comittit, eo quod accipit ultra fortem principalem illud salariū, quod depositatio profida custodia suo penculo facienda debetur iure naturali, & Evangelico, quo cauerit mercenarium dignum esse mercede sua. Luc. 10. Nec possunt hæredes pecunias illas cum praedicto pacto in manibus dicti depositarii tenere; quia licet regula terdi positio testatoris pro lege habeatur, Auth. de nup. 9. disponat testator, de testam. fallit tamen quoties est iniusta, & usuraria, qualis est dispositio cum huiusmodi pactis facta.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. alias 8. de rebus eccles. non alien.

Relectum Collegio faceretur cum onere faciendi singulis annis perpetuo unum annuerstarium pro legante, inter Collegiatos, sicut alij redditus collegij, dñi non potest, ita ut non transeat simul commodum cum onere ad successores; quia cum iusta mens & dispositio testatoris, que seruanda est, c. ff. de preb. & l. in conditionibus, ff. de cond. & demonst. ea suent, ut collegium perpetuo obligetur pro eo unum annuerstarium facere, & aliud sit collegium, & aliud singuli de collegio, c. eam de rescrip. Et qui sentit onus, sentire debet & commodum; cap. qui sentit de regi. iur. in 6. Non possunt sacerdotes presentes relectum collegio cum tali onere inter se distribuere, ita ut onus ad eorum successores sine ullo commmodo transeat.

DECISIO V.

Ex conf. 5. alias 2. de Iudeis, & Saracenis.

Filiij Iudeorum & aliorum infidilium, quamvis ligantia eis debita, c. cum sumus, de reg. & gl. in c. R. y. de testam. & Bulla Pauli III. etiam viuentibus parentibus, & alijs bonis suis tam mobilibus, quam immobilibus ad se pertinentibus, nec non quacunque alia portione bonorum patrimonialium, aut paternorum eis de iure, seu successione debitorum priuari non possint; aliqua tamen alia bonorum parte, quæ eis intestato continget, per parentes testantes non obstante eadem Bulla priuata que. int. 3; quia gratia Principis intelligenda est sine præiudicio tertius super eod. de offic. de eg. & i. si quis a principe, ff. ne quid in l. co. publ. sit, patribus autem conuerorum gravis præiudicium fieri, si non licet eis tellari de bonis suis, in quem vel in cœtum extraneum, dummodo omnibus suis legitimis, & alia eis de iure, vel in successione debita, in tacta, & illæsa relinquant, præsumit tim. cum intentione Pontificis ex ejusdem Bulla præmio, unde mēs diponenit collig. vt plurimum lolet, c. quia propter, de electio, & l. ff. de hær. & ff. eam solum fuisse conster, ut filii conuersi bene prouidum esset, ne prædicta conuersio eis noceret, non autem quod eorum conuersio alios non conuersos læderet, aut parentibus aliquid exinde præiudicium inferretur.

DECISIO VI.

Ex conf. 6. alias 12.

Alienare prohibitus rem al quam extra familiam, eā alienare nō potest in aliquem extraneum per hære-

dis institutionem, licet possit per successionem ab inesta-
to. I. cum pater. S. cum inter. ff. de leg. 2. & ibi Bar. & Co-

DECISIO VII.

Ex conf. 7. alias 14.

Licit substantia institutionis lagati, vel fidei commissi in arbitrium alterius conferri nequeat; illa institutio ff. de hæred. instit. electio tamen incerte personæ de certis, vel de certo genere personarum, vel familia, in alterius arbitrium, & voluntatem legitime conferti potest. I. num ex familia, de leg. 3.

DECISIO VIII.

Ex conf. 8. alias 7.

INe Pax, cum aliquis tacita fide reliquit, illud primo denunciando fisco, dimidium relicti, fisco alterum dimidium lucrat, & acquirit. I. senatus. S. senatus, ff. de iure fisci. a. ii vero denunciat primo solum relicti partem tertiam lucrantur. I. cum tacitum. tit. cod.

DECISIO IX.

Ex conf. 9. alias 13.

Si testator carentis liberis instituat nepotem ex uno fratre, eq. filios suos masculos legitimos, si haberet, substatut, alias neptes ex fratre, & foro, & si gepos institutus intrat Monasterium, illique donat omnia sua bona, & ita filios masculos legitimos habere non poterit, Monasterium in tali casu præfatis neptes substituas excludat, & in bonis testatoris vi donationis succederet, c. in præterita, de prob. Pan. ibi. nu. 68. Fel. & alii Conar. I. 1. var. re-
sol. c. 19. Si autem testator, qui instituit, vel substitut ex preesse exclusit Monasterium, aut tacite aliquibus verbis apparet eum de Monasterio cogitasse, vel noluisse, ut in simili eventu Monasterium in suis bonis succederet, substituta neptes Monasterium excudent, in dubio autem præsumitur pro Monasterio, ut Monasterium succedens substitutas neptes excludat.

DECISIO X.

Ex conf. 10. alias 3.

Testamentum clericis, vel episcopi in urbe decedentis de rebus per negotiationem acquisitis validum censi debet, si negotiatione de se licita, & iustitia specialis legib. minime contra, in qua sit res fuerint; ex Bulla Iuli III. cupientes const. 3. & Bulla Pii IV. Rom. Pont. const. 3. 1. edit. 1560. licet alias illicita esset ratione circumstan-
tiae persona, loci, temporis, vel alterius que negotia-
tione ficeret virtus, eo quod contraria esset alia virtu-
tibus, quam iustitia specialis: secus si per negotiationem illicitam, vel alias contra canones ecclesiæ, aut iustitia specialis bona legata acquisita sint, tali enim per ultimam voluntatem a clericis, vel episcopis in urbe morientibus relinqui a iis nequeunt, sed eis mortuis Camera Apostol. debentur; ex Bulla Pii IV. Decens, const. 23. Sicut etiam Monachus Apostata, & aliquid per negotiations & mer-
catus lucanti, non Monasterium, sed camera Aposto-
lica succedit, cap. olim. 2. de privilegi.

DECISIO XI.

Ex conf. 11. alias 6.

Regularis licet regulariter, & de iure communitesta-
ri non possit, c. 2. de testamen. & Auth. in gesu. C.
de la crois eccl. ex Pope tamē præiuglio ad pia testari po-
test: fed & filiatione Monacho per professionem in aliquo
Monasterio proueniens, ita per consecrationem episco-
patus, c. 1. 18. q. 5. & c. cum el. m. 2. de pnu. utake ins
beneficii secularis ei per petuo concessi tolluntur, c. ne pro
eiuslibet. 15. q. 1. & Gl. in cle. 1. S. ad hæc, de statu mo-
nach. vt & ordinis suo definita esse subiectos. & siue quid
acquirit, nō ordinis, & Monasterio suo, sed beneficio suo,
& ecclesiæ illud querit.

DECISIO XII.

Ex conf. 12. alias 10.

Testamentum, cogitante, & volente ingredi religio-
nem sine licentia, & auctoritate episcopi, aut colen-
ti con-